

Ulrich Beck in Elisabeth Beck-Gernsheim POPOLNOMA NORMALNI KAOS LJUBEZNI

Ljubljana, Fakulteta za družbene vede, 2006

V knjižni zbirki Psihologija vsakdanjega življenja Fakultete za družbene vede je izšlo delo znanih nemških teoretikov s področja sociologije in socialne psihologije Ulricha Becka in Elisabeth Beck-Gernsheim *Popolnoma normalni kaos ljubezni*. Knjiga nas nagovarja kot socialno-psihološka in sociološka analiza družinskih in intimnih razmerij. Osredotoča

se na zgodovinsko pogojene dihotomije med ljubeznijo, svobodo, družino in družbo. Ker to konfliktnost občutimo in doživljamo vsi, tako moški kot ženske (seveda vsak drugače), je knjiga zanimiva in aktualna študija o problemih sodobnega časa na polju zasebnega življenja.

V sodobnih nesoglasjih med ženskami in moškimi se ponavlja starodavni zakon osvobajanja, tako kot že nešteto krat doslej v zgodovini. Model majhne družine, tipičen za industrijsko družbo, se ne staplja z idejo enakosti. V bistvu gre za razredni konflikt, ki se dogaja znotraj sodobne družine, na polju spolnih vlog, ljubezni, intimnosti, starševstva, individualizacije. Obsedeni smo s privlačnostjo in sladkostjo ljubezni ter v njej iščemo odrešitev, kot prej v religiji. To se kaže skozi kvote ločitev in ponovnih porok, v izvenzakonskih skupnostih, pogodbenih zakonih, v novih oblikah materinstva in očetovstva ter mnogoterih oblikah partnerstev.

Avtorja se sprašujeta, ali nismo morda priča oblikovanju novih skupnosti skozi procese individualizacije. Današnji čas nas v sferi zasebnosti kljub materialnemu blagostanju postavlja pred lastno odgovornost in samoodločanje o lastnih življenjskih izbirah, o lastnih ljubeznih ter o oblikah skupnega bivanja ali ne-bivanja. Avtorja trdita, da je strah

pred samoto najstabilnejša osnova zakona, ne pa materialna varnost ali ljubezen.

V intimnih razmerjih se kažeta dve težnji: rahljanje moških in ženskih identitet ter ne-tradicionalne oblike partnerstev, zakonov, družin, spolnosti, starševstev.

Asimetrije ter neenakosti med moškimi in ženskami se ohranjajo kljub enakim stopnjam izobrazbe in kljub formalni ter zakonski enakopravnosti. Ženske so naredile v zadnjih desetletjih velike korake v emancipaciji (zaposlitev, izobrazba, vstop v politiko in upravljanje). Moški so sprejeli le retoriko enakopravnosti, niso pa spremenili dejanskih odnosov do ženske v družini. Zato je moška emancipacija pasivna in je le stranski produkt emancipacije žensk.

In kam se bo iztekla »religija ljubezni« v prihodnosti? Strokovnjaki so si v teh napovedih kontradiktorni: nekateri napovedujejo, da se bo ljubezen podredila zahtevam realnosti, drugi napovedujejo, da bo ljubezen postala »laična« religija s svobodnimi izbirami, srečevanji, združevanji in ločevanji, tretji pa napovedujejo, da ji zaradi vse večje površnosti in plehkosti intimnih odnosov grozi izpraznjenje.

Avtorja sta knjigo zasnovala poleg uvodne razlage še v šestih poglavjih, ki se glasijo:

1. Svoboda ali ljubezen, o odsotnosti, vzajemnosti in konfliktnosti spolov znotraj in zunaj družine;
2. Od ljubezni do odnosa? Spremembe v odnosih med moškimi in ženskami v individualizirani družbi;
3. Svobodna ljubezen, svobodna ločitev, o dvojni podobi procesov osvobajanja;
4. Vse iz ljubezni do otroka;
5. Pozno Evino jabolko ali bodočnost ljubezni;
6. Tuzemska religija ljubezni.

Avtorja spremne študije sta Mirjana in Andrej Ule.

Knjiga je v nemškem izvorniku z naslovom *Das ganz normale Chaos der Liebe* izšla že

leta 1990, toda še danes je aktualna in marsikatera takrat še predpostavka avtorjev je danes že realnost in kaže, da sta v mnogih točkah svojih analiz in predpostavk sklepala v pravo smer. Kar je še toliko večji razlog, da knjigo vzamemo v roke, saj nam razsvetli marsikakšno dilemo sodobnega vsakodnevnega življenja.

Tanja Šulak